

**Kohaliku omavalitsuse korralduse
seaduse uuendamiseks moodustatud
ekspertkomisjon koosoleku
PROTOKOLL**

03.11.2020 nr 14-2/7526-1

Tallinn

Koosolek toimus 07.10.2020 ning algas kell 11.00 ja lõppes kell 14.00.

Juhatas: komisjoni esimees Jaak Aab

Protokollis: Eliko Saks

Võtsid osa: komisjoni esimees Jaak Aab (riigihalduse minister), Kaia Sarnet (Rahandusministeerium), Ave Viks (Rahandusministeerium), Jan Trei (Eesti Linnade ja Valdade Liit), Mihkel Juhkami (Eesti Linnade ja Valdade Liit, Rakvere linnavolikogu esimees), Mikk Lõhmus (Lääne-Nigula vallavanem), Mart Uusjärv (Rahandusministeerium), Toomas Sepp, Georg Sootla (Tallinna Ülikooli avaliku poliitika professor), Airi Mikli (Riigikontrolli nõunik)

Elektrooniliselt võtsid koosolekust osa komisjoni liikmed: Sulev Liivik (Rahandusministeerium), Jüri Mölder (Tartu linnasekretär), Vallo Olle (ekspert), Karin Tenisson-Alev (Järva vallasekretär), Sulev Mäeltsemees (Tallinna Tehnikaülikooli emeriitprofessor), Andres Laisk (Saue vallavanem), Liis Juulik (Saaremaa vallasekretär)

Puudusid: Arne Koitmäe (riigi valimisteenistuse juht), Pipi-Liis Siemann (Türi vallavanem), Rait Pihelgas (Järva vallavanem), Veikko Luhalaid (ELVL tegevdirektor)

Kutsutud: Olivia Taluste (Rahandusministeerium), Sulev Valner (Rahandusministeerium), Risto Kask (Rahandusministeerium), Anneli Apuhtin (Tartu Linnavalitsus), Martin Kulp (Rahandusministeerium), Kersten Kattai (Tallinna Ülikool), Rivo Noorkõiv (Geomedia OÜ), Veiko Sepp (Tartu Ülikool), Geili Heinmaa (Rahandusministeerium)

Elektrooniliselt võtsid koosolekust osa koosolekule kutsutud: Helin Leichter (Riigikogu põhiseaduskomisjon), Kaie Kungas (Rahandusministeerium), Tiina Üksvärav (Eesti Linnade ja Valdade Liit), Helen Kranich (Justiitsministeerium), Eliko Saks (Rahandusministeerium), Merike Alep (Tallinna Linnavalitsus), Mariko Jõeorg-Jurtšenko (Justiitsministeerium), Siiri Pirn (Riigikantselei)

Päevakava:

1. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduseelnõu väljatöötamise kavatsuse kooskõlastusringilt tulnud tagasiside arutelu, akadeemiliste ekspertide tehtud ettepanekute tutvustus ja arutelu.
2. Lühitutvustus Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse regulatsiooni muutmisel kavandatavast.
3. Järgmise koosoleku aeg, teemad. Edasiste koosolekute kavast.

Jaak Aab tervitas komisjoni töös osalejaid, juhatas sisse koosoleku ning tutvustas päevakava ja töökorda. Päevakava kohta muudatusettepanekuid ei esitatud.

Akadeemilise taustaga eksperdid esitasid eksperdikomisjonile neilt koostada palutud koondanalüüsi omavalitsuste aluskorralduslikest probleemidest ja nende lahendustest¹.

Analüüsi koostanud eksperdid tutvustasid komisjonile tehtud ettepanekuid ning paralleelselt võeti arutusele Rahandusministeeriumile seaduseelnõu väljatöötamise kavatsuse kohta laekunud tagasiside riigiasutustelt, KOVIDelt ja esindusorganisatsioonidelt.

1. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduseelnõu väljatöötamise kavatsuse kooskõlastusringilt tulnud tagasiside arutelu, akadeemiliste ekspertide tehtud ettepanekute tutvustus ja arutelu.

Koosoleku juhataja andis sõna Mart Uusjärvele.

Mart Uusjärv. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (edaspidi *KOKS*) ja teiste seaduste muutmise seaduseelnõu väljatöötamise kavatsuse (edaspidi *VTK*) kooskõlastusringilt laekusid kooskõlastused Justiitsministeeriumilt (edaspidi *JuM*), Keskkonnaministeeriumilt (edaspidi *KeM*), Kultuuriministeeriumilt (edaspidi *KuM*), Maaeluministeeriumilt (edaspidi *MeM*), Siseministeeriumilt (edaspidi *SiM*), Sotsiaalministeeriumilt (edaspidi *SoM*), MTÜlt Eesti Linnade ja Valdade Liit (edaspidi *ELVL*), Riigikohtult, Õiguskantsleri Kantseleilt, Riigikontrollilt ning Riigikogu põhiseaduskomisjonilt ja korruptsioonivastaselt erikomisjonilt. Haridusministeeriumi esindaja lubas tagasiside esitada hilinemisega. Arvamused esitasid MTÜ Eesti Noorteühenduste Liit (edaspidi *ENL*), MTÜ Riigi- ja Omavalitsusasutuste Töötajate Ametiühingute Liit (edaspidi *ROTAL*), MTÜ Lääne-Viru Omavalitsuste Liit (edaspidi *VIROL*), MTÜ Harjumaa Omavalitsuste Liit (edaspidi *HOL*) ja Saue Vallavalitsus.

Asjaomastelt asutustelt laekus kooskõlastusringilt kokku 94 erinevat ettepanekut, enim ettepanekuid esitasid SiM ja ELVL.

Saadud tagasiside toetab üldprintsipiina omavalitsuste enesekorraldusõiguse suurendamist. Kuigi osad ministeeriumid kahtlevad KOVIDele laiema otsustusõiguse andmises, kuna kardetakse teenuste kvaliteedi halvenemist, elanike õiguste kaitseta jäämist, opositsiooni otsustamisest kõrvale jäämist.

Osad tagasisidestajad näevad KOKS revisjoni kõikide KOV olemuslike probleemide lahendajana ning oluliselt laiemana KOV aluskorraldusest: oodates kogu KOV poliitika ja ülesannete spektri regulatsioonide uuendamist ja maksumuudatusi.

Kohustuslikku kuulumist maakondlikku KOV liitu valdavalt ei toetatud.

Enim tähelepanu sai ning peamise küsimusena peetakse vajalikuks lahendada riiklike ja KOV ülesannete eristamine ning rahastuse tagamine. Ministeeriumid soovivad, et kohendataks ka valdkonnaseadustes KOV valdkondlike ülesandeid. Riigiga dubleerivate riikliku järelevalve ülesannete KOV pädevusest välja jätmise osas on ministeeriumid kahtlevad. Soovitakse täiendada KOV tuumikülesandeid nt lõimumisega, noorsootöoga, riikliku ennetustegevusega, kriisireguleerimisega, KOV põhimõtteid soolise võrdõiguslikkusega arvestamisega.

Jaak Aab. Valitsus soovib KOKS revisjoni käigus tõusetunud teemadest ülevaadet, analüüsida esitatud ettepanekuid, et kujundada poliitiline konsensus.

¹ Mikk Lõhmus, Kersten Kattai, Sulev Mäeltsemees, Georg Sootla, Rivo Noorkõiv, Veiko Sepp, Vallo Olle koostatud "Akadeemiliste ekspertide arutelu KOV aluskorralduslike probleemide ja nende lahenduste üle", kättesaadav: <https://omavalitsus.fin.ee/juhendid-ja-uuringud/>.

Koosoleku juhataja andis sõna Mikk Lõhmusele.

Mikk Lõhmus tegi sissejuhatava tutvustuse akadeemilise taustaga ekspertide koostatud ekspertarvamusele. Ekspertarvamuse KOV aluskorralduslikest probleemidest ja nende lahendustest koostasid Mikk Lõhmus, Kersten Kattai, Sulev Mäeltsemees, Georg Sootla, Rivo Noorkõiv, Veiko Sepp ja Vallo Olle.

Ekspertide arutelu eesmärk oli analüüsida ja tõstatada põhimõttelisi baasküsimusi ja teemasid. KOV süsteemi iseloomustavad järgmised põhijooned: KOV kui demokraatlik institutsioon toimib hästi, KOV teenused on euroopalikul tasemel, KOV majanduslikud rollid on jäänud lõpuni arendamata sh tulubaasi temaatika.

Eesti omavalitsuskorralduses on demokraatia printsiip jätkuvalt määraval kohal. Samas on uued väljakutsed, mida 30 aastat tagasi ei olnud ning millega kohalike omavalitsuste õigusruum peab kaasas käima: heaoluteenuste isikupärasuse laienemine, võrgustikupõhise valitsemise muutumine valdavaks (palju seotud osapooli), riigi ja omavalitsuse vastutusala piiride hägustumine, piirkondlike eripärade (demograafia, majanduslik võimekus) kasv ja nende arvestamise vajadus, inimeste mobiilsuse ja teenusrände suurenemine ning virtuaalruumi kujunemine füüsilise ruumi kõrval.

Ekspertarvamuses käsitletakse teemasid järgmiste blokkide lõikes: kohalik demokraatia; enesekorraldusõigus ja sisekorraldus; kohaliku omavalitsuse ülesanded ja nende täitmine; riigi ja kohaliku omavalitsuse partnerlus ja koostöö; kohalik majandus ja ettevõtluskeskkond.

Jaak Aab. Jätkame VTK tagasiside arutelu slaidide põhjal, mis üldistatult koondavad ettepanekuid kooskõlastusringilt ja kuhu on integreeritud ka akadeemiliste ekspertide mõtted. Kogu VTK materjal on liiga mahukas ja kohati liiga detailne, et seda tervikuna ekspertd komisjoni koosolekul punkthaaval analüüsida.

Koosoleku juhataja andis sõna Mikk Lõhmusele.

1.1. KOV ülesanded ja nende täitmine

Mikk Lõhmus. Ekspertid on üksmeelsel seisukohal, et kohaliku omavalitsuse ülesannete loetelu KOKSis peaks olema õigusselguse huvides pigem minimalistlik ja väärtuspõhine. Ülesande sisu – teenuste kvaliteedi, kättesaadavuse ja rahastamise kriteeriumid – tuleks sarnaselt Põhjamaade praktikaga sätestada valdkondlikes seadustes. Loobuda tuleks ülesannete jaotusest valdkonna- ja institutsioonipõhisteks ning lähtuda sellest, et kohaliku omavalitsuse osutatav teenus on suunatud elanikule, ettevõttele, kodanikuühendusele jms. Täna VTK tagasisidest näeme, et ministriumid ja esindusorganisatsioonid soovivad lähtuvalt oma vastutusvaldkonnast kohaliku omavalitsuse ülesannete loetelu täiendada. Näitena võib tuua kriisireguleerimise, terviseedenduse ja tervisekaitse, ettevõtluskeskkonna arendamise. Ammendavat loetelu ei ole võimalik sõnastada.

KOKS peab andma paindlikkuse sätestades võimalused osutada teenused nii ise kui osutada neid koostöös teiste omavalitsusüksustega või teenusepakkujatega, sealhulgas võimalus osutada teenuseid ka väljaspool kohaliku omavalitsuse piire. Täpsustada omavalitsuslike ülesannete volitamise tingimused teisele KOV üksusele, sätestades osapoolte õigused ja kohustused. Ekspertid toetavad KOV liitude seaduse ühendamist KOKSiga.

Koosoleku juhataja andis sõna Ave Viksile KOKS VTK kooskõlastusringilt laekunud ettepanekute tutvustamiseks.

Ave Viks. JuM leiab, et üldiseid norme, mis sätestavad kohaliku omavalitsuse aluspõhimõtted ja tuumikülesanded ei tohiks kergekäeliselt, ilma põhjaliku analüüsita KOKSist välja jätta.

Kehtivad normid on tänase õigusliku tõlgendamise aluseks. KeM, MeM ja SoM tunnevad muret sätete üldisema sõnastuse eelistamises, kuna kardetakse õigusselguse kadumist ülesannete jaotuses riiklikeks ja omavalitsuslikeks ning teenuste osutamise kvaliteedi halvenemist. Tagasisidestajad soovivad lähtuvalt organisatsiooni vastutusvaldkonnast kohaliku omavalitsuse ülesannete loetelu täiendada. SiM soovib lisada KOV ülesannetele ennetustegevuse ja kriisireguleerimise ülesanded, SoM soolise võrdõiguslikkuse, KuM lõimumisalased ülesanded, ENL noorsootöö jne. ELVL peab oluliseks üle vaadata ka maksuseadus.

Toimus arutelu.

Airi Mikli. Ülesannete loetelu KOKSis võiks olla üldistatud tasemel ja jätta ülesande sisu valdkonnaseaduste reguleerida. Sellega aga kaasneb oht, et ministeeriumid lahendavad küsimused valdkondlike seaduse muudatustega erineva detailsusega ja rakendajal saab olema raske. Tasakaalu leidmine on raske.

Mikk Lõhmus. Näiteks põhikooli- ja gümnaasiumiseadus on väga detailne.

Mihkel Juhkami nõustub Mikk Lõhmuse poolt esitletud ekspertide käsitlusega sätestada KOKSis kohaliku omavalitsuse ülesannete loetelu minimalistlikult ja väärtuspõhiselt.

Jaak Aab. Pigem oleme olnud komisjonis seda meelt, et praegune omavalitsuse ülesannete detailsus seaduses on üldjoontes piisav. Mõningaid täpsustusi tuleb teha. Ammendava loetelu koostamine tänapäeva muutuvus ühiskonnas on keeruline.

Mart Uusjärv. Pigem jääda tänaste tuumikülesannete juurde, kui püüda koostada omavalitsuse ülesannetest ammendavat loetelu. Kui vaadata *Kuntalakit*², siis ka seal pole kohaliku omavalitsuse üksuse ülesanded loetletud, vaid on reguleeritud riigi ja kohaliku omavalitsuse üksuste läbirääkimismenetlus. Kuidas toimub KOV täidetavate riiklike ülesannete kulude katmine on meil reguleeritud riigieelarve seaduses. Varasemal komisjoni koosolekul on leidnud toetust KOKSi täiendamine eelarve läbirääkimiste formaadiga, kus käsitlust leiaks laiem teemade ring kui ainult rahastamine, näiteks omavalitsuste ülesanded ja nende olemuslik piiritlemine riiklikeks või omavalitsuslikeks, segapädevuses olevaks.

Toomas Sepp. Toetan ekspertide käsitlust omavalitsuse ülesannetest. KOKS peab sätestama üldpõhimõtted ning valdkondlikud seadused peaksid määrama KOV ülesanded. Küsimusi tekitab ka tuumikülesande mõiste sisustamine. Tuumikülesandeid võib leida igast valdkonnast ning nende loetlemist KOKSis ei toeta. Kehtivat KOV tuumikülesannete käsitlust (KOKS § 6) võiks veelgi minimalistlikumalt sõnastada. Samuti olen KOKS § 22 lõike 1 osas pessimistlik, kus on loetletud rida valdkondlike ülesandeid.

Jaak Aab. Tuumikülesannete loetelu nn avamine tekitab küsimusi ja probleeme.

Mihkel Juhkami. 30 aastat tagasi koostatud seaduse eesmärk oli piiritleda riigi poolt omavalitsustele täitmiseks antavad ülesanded.

Ave Viks. Tuumikülesannete loetelu sisuliselt kattub sellega kuhu omavalitsustel raha läheb.

Kersten Kattai. Ekspertid on oma analüüsis määratlenud omavalitsuse ülesanded läbi väärtuste kirjeldamise, nimetamata konkreetselt ühtegi ülesannet³.

Toomas Sepp. Valdkondlikes seadustes ei tohi määratleda omavalitsuse ülesannete täitmist valitsuse ja volikogu vahel, see on sekkumine KOV sisekorraldusõigusesse. Peame KOKSis lahendama olukorra kui eriseaduses on ülesande adressaat abstraktne (kohalik omavalitsus, kohaliku omavalitsuse üksus, kohaliku omavalitsuse organ jne). Tuletan veelkord meelde varasemalt tehtud ettepanekut sätestada põhimõte, et kui adressaat on abstraktne lahendab küsimused valitsus niikaua kuni volikogu ei ole tahtnud ise neid küsimusi otsustada.

² Soome Vabariigi kohaliku omavalitsuse üksuste seadus, tõlge kättesaadav:

https://omavalitsus.fin.ee/static/sites/5/2020/03/Kuntalaki_ee_tolge.pdf

³ Mikk Lõhmus, Kersten Kattai, Sulev Mäeltsemees, Georg Sootla, Rivo Noorkõiv, Veiko Sepp, Vallo Olle koostatud "Akadeemiliste ekspertide arutelu KOV aluskorralduslike probleemide ja nende lahenduste üle" lk 3: "KOV missiooniks, mis piiritleb kohalike ülesannete üldise mahu, on oma liikmete igapäevaelu kvaliteedi, turvalise ja mugava elukeskkonna, põhiõiguste ja vabaduste kaitse, nende ja kohalike organisatsioonide majandusliku, tööturu ja sotsiaalse konkurentsivõime, ning väärrika vananemise tagamine oma valitsemisruumis tuginedes kohalikele ressursile (s.h organiseerunud kohalikele toimijatele) ja koostöös naaberomavalitsuste ja riigiga."

Jaak Aab. Praegune praktika on vastupidine.

Toomas Sepp. Täna oleme olukorras, kus valdaval osal KOVIDel seaduses ettenähtud aktid volikogu tasemel puuduvad.

Jaak Aab. Koosoleku arutelu koorus välja, et läbirääkimiste protsess on kõige paindlikum formaat KOV ülesannete üle arutlemiseks.

Georg Sootla. Kuidas defineerida KOV ülesannete mahtu? Selleks tuleb defineerida, mis on kohaliku ruumi valitsemise ülesanne. See on suhteliselt lihtsasti defineeritav. Teine põhimõte on üldpädevuste põhimõte – KOVID täidavad ülesandeid, mida ei ole täitmiseks antud teistele. Euroopas on diskussioon selle üle, et KOV ülesandeid ei määratleta loeteluna vaid määratakse selliselt, et mida teised ei täida seda täidavad KOVID. Sellega suurendatakse omavalitsuste autonoomiat.

Komisjoni seisukoht

Omavalitsuse ülesannete teemat arutatakse eksperdikomisjonis uuesti pärast konkreetsemate ettepanekute väljatöötamist v.a valdkonnaseaduseid puudutavad ülesanded, mille muutmist eelnõuga ei kavandata. Eeldatav aeg komisjonis arutamiseks on 2021. aasta mais korraldataval lisakoosolekul.

Koosoleku juhataja andis sõna Georg Sootlale.

1.2. Enesekorraldusõigus ja sisekorraldus

Georg Sootla. Eksperdid on üksmeelsel seisukohal, et KOKS peab sätestama paindlikkuse ja andma kohalikele omavalitsustele võimaluse erinevate sisekorraldusmudelite arendamiseks. KOV valitsemine peab olema rohkem suunatud poliitilisele eestvedamisele. Tänapäevane nn parlamentaarne mudel, kus vallavanem moodustab n.ö poliitilise liidrina valitsuse ja ühtlasi on administratsiooni juht, ei tööta. See mudel töötab suurtes omavalitsustes, kus vallavanem või linnapea tegeleb omavalitsuse strateegilise juhtimisega. Kaotada tuleb piirangud, mis takistavad volikogude poliitilist rolli suurendada. Eeskujuna tuleb võtta nii põhja- kui ka lõunanaabritelt. Poliitika ja halduse tasakaalustamiseks tuleks anda võimalus vähemalt kahe alternatiivse mudeli arendamiseks: volikogukeskne valitsus koos täistöökoormusega palgaliste komisjonide esimeestega kui konkursiga valitud vallavanema/valla direktoriga ning parlamentaarne mudel s.t tänapäevase kasutusel olev kollegiaalse vallavalitsusega mudel, mis peegeldab parlamendi ja valitsuse suhet. Iga kohalik omavalitsus saab otsustada, missugust mudelit ta juhtimisel kasutab. Selline omavalitsuste ülesehituse mitmete mudelite kasutamine on erinevates riikides väga levinud.

Uue mudeli kohaselt oleks vallavalitsuse ülesanded jaotatud palgaliste volikogu komisjonide esimeeste vahel. Komisjonide esimeeste roll oleks õigusloome algatamine ja menetlemine, samas puuduks neil administratiivne roll.

Koosoleku juhataja andis sõna Ave Viksile KOKS VTK kooskõlastusringilt laekunud ettepanekute tutvustamiseks.

Ave Viks. SoM tunnetab riski, et sisekorralduse regulatsioonide vähendamine toob kaasa ebaühtlasema teenuse kättesaadavuse. Riigikontroll peab oluliseks suurendada omavalitsuste tegevuse läbipaistvust ja vastutust, eelkõige siseauditi rakendamise täpsustamine ja munitsipaalvara heaperemeheliku valitsemise kohustus.

Toimus arutelu.

Kersten Kattai. Ka VIROL tegi ettepaneku kaaluda ja arutada kohalike omavalitsuste halduskorralduse muutmist selliselt, et kohaliku omavalitsuse üksuse administratsioon oleks lahus poliitikast. Haldusreformieelsete väga väikeste omavalitsuste kohta ütlesime, et kohalik poliitika on väga domineeriv ja konkurentsi on vähe. Nüüd näeme, et konkurentsi on väga palju, see tähendab ka võimukoalitsioonide nn ümbermängimist. Kohaliku omavalitsuse

pideva jätkusuutliku arengu ja administratiivse stabiilsuse tagamiseks peaks olema ka nn alternatiivne mudel, kus poliitiline juhtimine oleks rohkem volikogukeskne.

Jaak Aab. Kas sellise alternatiivse mudeli rakendamine eeldab selle sõnastamist KOKSis?

Kersten Kattai. Jah.

Georg Sootla. KOKSist tuleb kõrvaldada regulatsioonid, mis keelavad volikogu palgaliste poliitiliste ametnike ametikohale määramise. Praegu tulevad algatused valitsuse tasandilt, omamata selleks volikogu sisendit. Alternatiivne mudel võimendab volikogu rolli, sellisel juhul annab volikogu ülesande valitsusele nt töötada välja regulatsioon.

Mihkel Juhkami. Volikogu otsuste sisend tihtipeale ei pärine isegi mitte valitsusest vaid ametnikelt.

Airi Mikli. Kas see on rakendamise või KOKSi probleem? Kehtiv KOKS sätestab valitsuse pädevusena valmistada ette volikogus arutamisele tulevaid küsimusi, lähtudes valitsuse seisukohtadest või volikogu otsustest. Volikogu initsiatiivi tänane KOKS ei pärsi, seda lihtsalt ei ole.

Anneli Apuhtin nõustub Airi Mikliga. Tänapäevane seadus ei keela volinikel olla aktiivne, väljendada oma seisukohti. Volinik panustab keskmiselt volikogu töösse umbes 10 tundi kuus, kuna ta täidab volikogu liikme ülesandeid oma põhitöökoha kõrvalt. Küsimus on ajalises ressursis. Millised on küsimused, mis täna ei jõua lauale seepärast, et puudub palgaline komisjoni esimees?

Georg Sootla. Tallinnas jõuavad laule kõik poliitilised küsimused. Omavalitsustes, kus poliitilise juhtimise kvaliteet on nõrgem, jõuavad volikogu lauale administratsiooni algatused. Teema on ka selles, et kuhu võimukoalitsioon suunab oma põhilise jõu, kes hakkab koalitsioonipoliitikat kujundama ja ellu viima – kas abivallavanemad või volikogu komisjonide esimehed.

Jaak Aab. Tean omavalitsusi, kus volikogu juhitakse koalitsiooni kokkulepete alusel, volikogu on aktiivne ja töö sisuline.

Jan Trei. Kehtiva KOKSi kohaselt on volikogul kohustus moodustada üks komisjon – revisjonikomisjon. Teiste komisjonide moodustamist seadus ei kohusta ja praktikad omavalitsustes on väga erinevad. On omavalitsusi, kus peale revisjonikomisjoni teisi komisjone moodustatud ei olegi.

Georg Sootla. Võtmeküsimus on poliitilise eestvedamise rolli tagamine kõikides omavalitsustes.

Toomas Sepp. Millist probleemi me soovime lahendada? Kas tahame seaduse tasemel sätestada millised on KOV sisekorralduse piirangud väljumata Kohaliku Omavalitsuse Harta raamidest? Kui nii, siis tuleks kaardistada, analüüsida ja kokku leppida imperatiivsed normid omavalitsuse sisekorralduses, puudutavad need siis volikogu komisjonide või valitsuse tööd vms.

Poliitilise juhtimise kvaliteedi tõstmiseks tuleb mõelda ka omavalitsusjuhtide pädevus- ja kvalifikatsiooninõuete kehtestamisele.

Vallo Olle. Valdkondlike seaduste normiadressaadid ei tohiks reeglina olla organi tasandil seaduses kindlaks määratud, see on sekkumine omavalitsuse sisekorraldusõigusesse.

Komisjoni seisukoht

Sisekorraldust arutatakse eksperdikomisjonis uuesti pärast konkreetsemate ettepanekute väljatöötamist 2021. aasta aprilli koosolekul.

Koosoleku juhataja andis sõna Kersten Kattaile.

1.3. Riigi ja kohaliku omavalitsuse partnerlus ja koostöö

Kersten Kattai. Riigi keskvõimu ja kohaliku võimu suhetes valitseb vähene partnerlus ja seda soodustavad valitsemiskorralduslikud mehhanismid on vähe läbitöötatud. Kuigi viimastel aastatel on keskvalitsuse ja kohalike omavalitsuste vastandumine vähenenud, on see jätkuvalt üks peamisi võimuvvertikaali arengut pärssiv asjaolu.

Ümber tuleb mõtestada üleriigilise omavalitsusliidu roll riigi ja kohalike omavalitsuste partnerluse eestvedajana. Tegime ettepaneku sätestada riigi kohustus konsulteerida omavalitsustega liidu kaudu, anda omavalitsusliidule ülesanne täita omavalitsustele siduvaid esindusrolle ennekõike kollektiivlääbirääkimistel ja kohustus vedada üleriigiliselt olulisi omavalitsuste ühistegevusi nt omavalitsuse personaliarendus, IT ja e-süsteemide arendused. Tegime ka ettepaneku, et omavalitsusliidu juhtorganid peegeldaks valimistulemuste proportsioone.

Keskne ettepanek on hakata arutama ja juurutama riigi ja kohalike omavalitsuste sulandunud institutsioonide moodustamist, kuhu kaasatakse vajadusel teisi osalisi, nt ettevõtluspiirkonna organisatsioon. Teatud valdkondi (nt haridus-, sotsiaal-, regionaalpoliitika) saabki tõhusalt kujundada ja rakendada vaid valitsemistasandite üheaegses koostöös. Sellised uut tüüpi valitsemismehhanismide põhimõtted tuleb seaduses sätestada või vähemalt piirangud kaotada. Miks ei või olla riigi ja omavalitsuste ühisasutusi, miks ei või olla riigiasutuste juures, nt Maanteeameti juures nõukogu, kuhu kuuluvad ka omavalitsuste esindajad. Algatuseks tuleks kujundada regionaalse tasandi planeerimise legitiimne mehhanism, mis oleks seotud riigieelarve planeerimisega.

Veiko Sepp. Õiguslikku selgust, täpsustamist ja ühtlustamist vajab kohaliku omavalitsuse üksuse mõiste. Kas kohaliku omavalitsuse üksus on puhtalt haldus-territoriaalse jaotuse üksus Eesti Vabariigi põhiseaduse (edaspidi *PS*) § 155 ja Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse (edaspidi *ETHS*) mõistes, või on see halduslik-valitsemislik üksus, mis sisaldab volikogu jms ning mis täidab erinevaid ülesandeid (KOKS) ja teeb koostööd (KOLS).

Terminoloogiliselt tekitab segadust ka "kohaliku omavalitsuse" termini paigutine kasutus sünonüümina "kohaliku omavalitsuse üksuse" mõistele. *PS* § 156 sätestab, et "kohaliku omavalitsuse esinduskogu on volikogu" ja *PS* § 159 sätestab et "kohalikul omavalitsusel on õigus moodustada teiste kohalike omavalitsustega liite ja ühisasutusi". KOKSis on volikogu kohaliku omavalitsusüksuse esinduskogu ja KOLSis võivad "kohaliku omavalitsuse üksused moodustada maakonna kohaliku omavalitsuse üksuste liidu".

On oluline mõista kohaliku omavalitsuse rolli ja toimimist ühiskonnas ja riigi valitsemissüsteemis. Seetõttu on oluline määratleda KOKSis täiendavana ka kohaliku omavalitsuse koostöölise ja piirkondliku toimimise põhimõtte ning teha seda kohaliku omavalitsuse üksuse mõiste all. Kui kohaliku omavalitsuse kui institutsiooni puhul on iseseisva ja lõpliku otsustuspädevuse määratlemine kohaliku elu küsimuste korraldamisel jätkuvalt oluline olemuslik tunnus, siis kohaliku omavalitsuse üksuste toimimine ei piirdu kohalike piiride ning iseseisvate kohalike ülesannete täitmisega ning seda tuleks KOKSis mõistete ja põhimõtete tasandil rõhutada.

Toimus arutelu.

Georg Sootla. Kohalik omavalitsus on valitsemisüksus, millel on territoorium. Mitte aga vastupidi. See on väga oluline erinevus.

Airi Mikli. Riigi ja kohaliku omavalitsuse partnerlus ja neile uute vormide leidmine on väga vajalik. Kuid koostööd tuleb teha nii ehk naa.

Kersten Kattai. Tänapäevane praktika taandub sellele, et justkui KOVi ei saa hakkama ja seetõttu rakendatakse küsimused riigi tasandil, standardiseeritakse kulupõhimõtted jne. Toon näite KOKS VTK kooskõlastusringilt laekunud ettepanekust kehtestada omavalitsustele uus mõjutusvahendi liik juhaks, kui KOV jätab seadusest tulenevad kohustused (KOV-i kohustus on tagada olmejäätmete ringlussevõtu sihtarv) täitmata. On vaja mõtteviisi muutust, et omavalitsus on riigi partner, ning teda on vaja võimestada ja toetada.

Airi Mikli. Mõtteviisi muutmist tuleb alustada ministeeriumitest.

Mihkel Juhkami. Me ei peaks muutma tänast süsteemi omavalitsusliidu juhtorganite valimisel.

Jan Trei. ELVL on autonoomne MTÜ. Liidu sisemisse korraldusse ja selle juhtorganite valimisse ei peaks sekkuma.

Koosoleku juhataja andis sõna Ave Viksile KOKS VTK kooskõlastusringilt laekunud ettepanekute tutvustamiseks.

Ave Viks. Laekus kaks ettepanekut, mis puudutasid regionaalset ja maakondlikku koostööd. HOL tegi ettepaneku arvestada Eesti regionaaltasandi arengu analüüsi ettepanekuid maakondliku koostöö tugevdamiseks. MeM soovib selgemalt käsitleda maakondlikku ja maakonnaülest koostööd.

Regionaalteemasid ei ole planeeritud KOKS revisjoni protsessis edasi arutada, need arutelud jätkuvad riigireformi teemade all. Liitude teemat on planeeritud arutada väiksemas ringis ja seejärel maikuus toimuval lisakoosolekul.

Mihkel Juhkami. Pidevalt on probleem suuremate linnade liidust väljaastumise soovidega nt Tallinn, Pärnu. Reaalne vajadus ja soov on luua maakonnaüleseid omavalitsusliite. Seadus ei ole siin piisavalt paindlik.

Komisjoni seisukoht

Üleriigilise liidu teemat arutatakse peale konkreetsemate ettepanekute väljatöötamist eksperdikomisjonis uuesti 2021. aasta mais korraldataval lisakoosolekul.

Koosoleku juhataja andis sõna Vallo Ollele.

1.4. Demokraatia ja elanike kaasamine

Vallo Olle. Kohalike omavalitsuste autonoomia põhimõte on PS kohaselt üks demokraatia aluspõhimõtteid. Kohaliku omavalitsuse mõiste määratluses ja toimimise alusprintsipiina peab demokraatia KOKSis säilima kui õigussüsteemi nurgakivi. Küsimus on selles, kas tuleks laiendada kohaliku elanikkonna vahetu osalemise võimalusi. KOKS § 32 annab hääleõiguslikele elanikele õigusaktide algatamise õiguse. Hiljutine kaasus näitab, et ka seda normi võiks täpsustada. Seadustada tuleks rahvaalgatus kohaliku elu asjade üle otsustamisel, mis ei ole ilmtingimata õigusakti vormis.

Akadeemiliste ekspertide hinnangul tuleks seadustada suhteliselt kõrge algatuslävendiga kohaliku rahvaalgatuse ja rahvahääletuse institutsioonid, millel oleks sellised kindlad piirid ja ulatus, mis võimaldaksid täiendada ja tasakaalustada esindusdemokraatia mehhanisme elanike suurema reaalse osalusega kohaliku elu asjade üle otsustamisel ja samas ei lõhestaks kogukonda. Läbi tuleb mõelda rahvaalgatuse ja rahvahääletuse välistatud teemad, rahvahääletuse tulemuste siduvuse eeldused, menetluse läbiviimise kord jms. Rahvahääletusele peaks jõudma kõige kaalukamad kohaliku elu küsimused.

Suurendada tuleb volikogu rolli initsiatiivide algatamisel ning suhtlemisel nii riigi kui välispartneritega. Teiste omavalitsuse tööorganite disain ja korraldus peaks olema kohaliku omavalitsuse enesekorralduse funktsioon ja olema sätestatud nende põhimääruses.

Volikogu liikme vaba mandaat tuleks KOKSis selgelt sätestada. Seaduses vaba mandaadi alla kuuluvaid õigusi üksikasjalikult üles loetleda pole vajalik. Õigus kuuluda vähemalt ühte volikogu komisjoni ja õigus saada teavet võiksid olla tagatud volikogu liikme õigusega pöörduda halduskohtusse.

KOKSi uuendamisel tuleb nii töökorralduslikust vaatest kui kaasaaja vajadustele vastavuse vaatest täpsemalt läbi mõtestada ja reguleerida kohalike elu küsimustes e-osalemise võimalused ja piirid.

Esindusdemokraatia rikastamise võimalustena on juba täna võimalus konsultatiivsete kogude moodustamiseks, nt noortevolikogu, osavalla- ja linnaosakogu, eakate nõukogud, ettevõtjate nõukogud, nn kogukonnakogud. Selliste kogude moodustamise võimalust peaks KOKS toetama, kuid täpsem pädevus ja töökorraldus peaks jääma kohaliku omavalitsuse enese otsustada.

Koosoleku juhataja andis sõna Ave Viksile KOKS VTK kooskõlastusringilt laekunud ettepanekute tutvustamiseks.

Ave Viks. Riigikogu liige Andres Metsoja esitas ettepaneku kohaliku rahvaalgatuse seadustamiseks. ENL esitas ettepaneku sätestada KOKSis, et volikogu moodustab huvigruppide kaasamiseks osalusvorme, nt noortevolikogu, kellel on õigus olla kaasatud volikogu töösse. ELVL soovib leida, et noorte- ja eakate volikogude nimetamine seaduses ei loo täiendavat väärtust. SiM juhib tähelepanu, et vanuserühmade kaupa kaasamise edendamine ei ole ainuvõimalik lahendus ning soovib kaaluda kaasamisvormide väljakujundamist või olemasolevates paremat esindatust vanuserühmadest sõltumatult.

Komisjoni seisukoht

Komisjoni liikmed toetavad elanike kaasamise tõhustamist ning volikogu õigust moodustada huvigruppide kaasamiseks osalusvorme, kuid ei toeta huvigruppide loetlemist seaduses. Kaasamise teemat arutatakse eksperdikomisjonis konkreetsemate ettepanekute alusel 2021. veebruari koosolekul.

Koosoleku vaheaeg kell 12.40–13.00.

Koosoleku juhataja andis sõna Rivo Noorkõivule.

1.5. Kohalik majandus ja ettevõtluskeskkond

Rivo Noorkõiv. Eksperdid on seisukohal, et kohaliku ettevõtluskeskkonna arendamist ei peaks seaduse tasandil omavalitsuse täidetava tuumikülesandena sätestama. Kohaliku omavalitsuse ülesanded KOKSis peaks olema sõnastatud väärtuspõhiselt. Omavalitsuste kulupõhine mõtlemine peab muutuma tulupõhiseks mõtlemiseks. Ettevõtluskeskkonnaga tegelemine on olemuselt omavalitsuslik ülesanne ja peab olema omavalitsustele motiveeriv.

Kas KOVID tegelevad ettevõtluskeskkonna arendamisega? Keegi pole neid võimalusi ära võtnud, pole seatud ka piiranguid. Osa omavalitsusi on väljendanud arvamust, et kuna KOKSis pole ettevõtluskeskkonna arendamine otsesõnu omavalitsuste ülesandeks pandud, siis ei ole see omavalitsuslik ülesanne ning eelarvevahendite kasutamine sellise ülesande täitmiseks saaks toimuda vaid juhul, kui KOKSis nimetatud tuumikülesanded on enamalt täidetud.

Esitame ettepaneku suurendada omavalitsuste rahastamist ja laiendada nende võimalusi kehtestada kohalike makse või määrata seaduse alusel oma territooriumil kogutavate riiklike maksude tasemeid ulatuses, millele oleks oluline mõju ettevõtjate otsustele. Samuti tuleb muuta kehtivat riiklikku maksusüsteemi, mille tulemusena luua kohalike omavalitsuste ja ettevõtte asukoha vahel seosed läbi ettevõtlusest mõjutatud maksude osalise laekumise omavalitsuse eelarvesse. Paljud teenuse osutajad tegutsevad virtuaalses maailmas ning lahendamist vajab küsimus kuidas neid maksustada. Ettepanek on maksustada läbi dividendide.

Ettepanek soodustada omavalitsustes ettevõtlusnõukogude moodustamist, mis oleksid partneriteks kohaliku omavalitsuse ja piirkondliku ettevõtlus-, kutsehariduse-, tööhõive- ja sissetulekupoliitika kujundamisel ning elluviimisel.

Reeglina on Eestis maakonnapõhised toimepiirkonnad. Ettepanek on suurendada kohalike omavalitsuste ettevõtluskeskkonda kujundavat regionaalset koostööd ja teadlikkust

maakondlike ettevõtluskeskuste ja omavalitsusliitude töö paremaks eesmärgistamiseks ettevõtluse ja ettevõtlikkuse suunal ning tagada selleks vajalike ressursside eraldamine omavalitsuste eelarvetest ja riiklikest vahenditest maakondlike strateegiate elluviimiseks.

Koosoleku juhataja andis sõna Ave Viksile KOKS VTK kooskõlastusringilt laekunud ettepanekute tutvustamiseks.

Ave Viks. ELVL tõi välja, et ettevõtluskeskkonna arendamise ja toetamise ülesande KOKSi lisamise osas on kohalikud omavalitsused erineval arvamusel. On omavalitsusi, kes peavad oluliseks, et KOKS § 6 omavalitsusüksuse ülesannete loetellu lisataks valdkondadena ettevõtluskeskkonna arendamine ja toetamine ning omavalitsuse kui turismisihtkoha arendamine ja turundamine, kuid teiselt poolt on omavalitsusi, kes on kahtleval positsioonil või seda ei toeta. Seetõttu nimetatud küsimus vajab täiendavat analüüsi ja arutelu.

Toimus arutelu.

Jaak Aab. Kohalike maksude teema tuleb perspektiivis arutusele võtta.

Rivo Noorkõiv. Olukorras, kus omavalitsused oma tulubaasis sõltuvad riigi toetustest kuni 96% ulatuses, takistab ka sisuliselt enesekorralduse õiguse ja kohustuse realiseerimist.

Airi Mikli. Ettevõtluse vaates on väga oluline rahastamise teema, kuid tänasel koosolekul seda ei käsitleta. Mina ja Justiitsministeeriumi esindaja oleme ühel varasemal eksperdikomisjoni koosolekul väljendanud seisukoha, et ettevõtluskeskkonna arendamist ei ole vajadust KOKSis eraldi välja tuua. KOV ülesanne on kogu keskkonna arendamine sh loodus-, majandus-, elu- ja samuti ka ettevõtluskeskkond jne.

Helen Kranich. Nõustub Airi Mikli öelduga. Kui ettevõtluskeskkonna arendamine KOKSis omavalitsuse ülesandena sätestada ei ole see pelgalt deklaratiivne vaid omavalitsusel tekib teatud soorituskohustus ning ettevõtlussektoril seevastu nõudeõigus. Iga KOV saab ettevõtluskeskkonda arendada vabatahtlikult.

Jan Trei. Ettepanek kaasata ettevõtlusega seotud arutelu juurde MTÜ Eesti Kaubandus-Tööstuskoda.

Mart Uusjärv. Oleme kohtunud MTÜ Eesti Tööandjate Keskliidu esindajatega, kes avaldasid arvamust, et KOKSis ülesandele viitamine ei muuda olukorda, motivatsioon peab olema finantsiline. Tundub, et üldiselt on samal arvamusel ka omavalitsused. Osadel omavalitsustel on ootus tulumaksu jaotuse teatud protsendi sidumisele töökoha asukohaga ning keskkonnatasude osalisele laekumisele omavalitsustele.

Rivo Noorkõiv. Kohtumisel MTÜga Eesti Kaubandus-Tööstuskoda ja MTÜga Eesti Tööandjate Keskkliit avaldasid mõlemad, et tuleb luua omavalitsuse maksubaasiga side.

Kaia Sarnet. RaM kohalike omavalitsuste finantsjuhtimise osakond ja regionaalhalduspoliitika osakond koostavad analüüsi omavalitsuste rahastamise põhimõtete muutmiseks ning omavalitsuste rolli suurendamiseks kohaliku ettevõtluskeskkonna arendamisel.

Kersten Kattai. Juba 1993. aastal koostatud seaduseelnõu nr SE126 viitas KOKSis lahendamata jäänud kohalike omavalitsuste tulubaasi küsimusele.

Komisjoni seisukoht

Ettevõtluse teemat analüüsitakse ja arutatakse edasi väljaspool KOKSi muutmise protsessi koos teiste ettevõtluse teemade aruteludega. Arengute korral saab neid tutvustada komisjonile enne KOKS eelnõu valmimist.

Edasiste koosolekute kavast

Jaak Aab. Milline on eksperdikomisjoni edasine tööplaan KOKS VTK kooskõlastusringilt laekunud ettepanekute menetlemisel.

Olivia Taluste. Üks järgmine eksperdikomisjoni koosoleku teema on KOV riikliku ja haldusjärelevalve korraldus. RaM tellimisel koostatud analüüs "Kohalike omavalitsuste poolt teostatav riiklik järelevalve" tõi välja probleemkohad ja pakkus mõned võimalikud

lahendused eeskätt järelevalve eseme täpsustamiseks. Enne arutelu eksperdikomisjonis oleme planeerinud teha kohtumisi erinevate ministeeriumitega.

Komisjon jätkab edasistel koosolekutel arutelusid varasemate teemade ning KOKS VTK kooskõlastusringilt saadud tagasiside ja ekspertide poolt tõstatatud teemadega. Samuti kohtub rahandusministeerium teiste ministeeriumite ja osapooltega konkreetsetes küsimustes läbirääkimiseks. Kõiki teemasid ilmselt ei ole mõistlik tuua eksperdikomisjoni terve koosseisu ette vaid arutada nõ väiksema komisjoni koosseisuga. RaM alustab paralleelselt seaduseelnõu koostamist. KOKS jt seaduste muutmise seaduse eelnõu valitsusele esitamise esialgne tähtaeg on kavandatud 2021. aasta oktoobriks.

Mart Uusjärv. Kõik VTK kohta esitatud kommentaarid ja märkused töötame läbi, samuti kohtume ministeeriumide esindajatega.

Sulev Valner. Eksperdikomisjoni koosolekute edasine kava näeb ette kuus koosolekut. Novembris 2020 on päevakorras: riikliku ja haldusjärelevalve korraldus; sisekontroll; ametiasutused ja hallatavad asutused; osalemine ettevõtluses, MTÜdes (lubatavus, põhimõtted); linna/vallavara valitsemise jm regulatsioonid; ülevaade kohalike maksude seaduse kavandatavatest muutustest. Veebruaris 2021 on päevakorras: kodanike kaasamine; avatus ja läbipaistvus; rahvahääletused; e-omavalitsus. Aprillis 2021 on päevakorras: KOV sisekorralduse teemad (uuesti arutamisel); KOV ülesannete temaatika (uuesti arutamisel); pealinna teemast KOKSis; info KOVide ja kohaliku ettevõtluse seoste teemal toimunud aruteludest. Mais 2021 on päevakorras: riigi ja KOV partnerluse teemad, omavalitsusliidud (uuesti arutamisel); muud teemad, mille uuesti või täiendav arutamine tuli KOKSi VTK tagasisidest ja mida ei ole seni jõutud läbi arutada. Juunis 2021 on päevakorras: suurema dereguleerimise ja delegeerimise võimalused KOV süsteemis; pädevusnormid ja volitusnormid, nende optimaalne rakendamine KOVides; mõistete ühtlustamine; seosed teiste valdkonnaseadustega; muud teemad, mille täiendav arutamine on vajalik. 2021. aasta septembris on päevakorras seaduse eelnõu ülevaatamine enne selle esitamist kooskõlastusringile.

Kas komisjoni liikmetel on tekkinud uusi mõtteid, milliseid ekspertarvamusi vm uuringuid veel tuleks tellida?

2. Lühitutvustus Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse regulatsiooni muutmisel kavandatavast

Olivia Taluste. Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammi 2019–2023 punkt 5.1 kohaselt jätkatakse Eesti haldusjaotuse ja haldusüksuste staatuse korrastamisega. 19.12.2019 valitsuskabinetis nõustuti vajadusega taastada seaduses ühinemistoetuse andmise sätteid. Eelistatakse maakonnasuuruse KOVi moodustumist. Ühinemistoetuse määrade ja toetuse suuruse küsimust arutatakse riigi eelarvestrateegia koostamisel.

ETHS muutmise eelnõud menetletakse KOKSi revisjoniga paralleelselt. Eelnõuga kavandatakse tunnistada kehtetuks kohaliku omavalitsuse üksuste ühinemise soodustamise seadus (edaspidi *KOÜS*) ja viia senine ühinemiste soodustamise regulatsioon õiguselguse tagamiseks ja õigusloome mahu vähendamiseks KOVide haldusterritoriaalse korralduse muudatusi juba käsitlevasse ETHS.

Eelnõuga kavandatakse ellu viia Riigihalduse ministri ettepanekud: taastada ühinemistoetus kõikidele KOVidele, kes soovivad ühineda 2025. aasta KOV volikogu valimiste ajal või edaspidi; ühinemistoetuse määr oleks 100 eurot elaniku kohta, minimaalne ühinemistoetuse suurus oleks 500 000 eurot ja maksimaalne 1 500 000 mln eurot ühinenud KOVi kohta; maakonnasuuruse KOVi moodustamisel makstakse täiendavat toetust moodustunud KOVile 2 000 000 eurot. Ilma ühinemistoetuse taastamiseta ei ole realistlik, et KOVid otsustaks võimekuse tõstmiseks ühineda.

Jõhvi vald soovib muuta haldusüksuse liiki ning saada linnaks. Kehtiv ETHS võimaldab haldusüksuse liiki määrata vaid KOVide ühinemise käigus.

Eelnõu kohaselt võimaldatakse haldusüksuse liigi muutmist vallast linnaks taotlema kohaliku omavalitsuse üksuse volikogul mille haldusterritooriumil asub vähemalt 5000 elanikuga asula. Lisaks tuleb haldusüksuse liigi taotlemise otsuse põhjendamisel arvestada haldusüksuse ajaloolist tausta, haldusüksuse sotsiaal-majanduslikke funktsioone ja arenguperspektiive, geograafilisi, looduslikke ja muid tingimusi. Arvesse tuleb võtta ka vastava valla või linna elanike soovi. Elanike küsitluse tulemused ei oleks siiski Vabariigi Valitsusele haldusüksuse liigi muutmisel siduvad. Linnast vallaks saamisel elanike arvu kriteeriumit ei kohaldata. Haldusüksuse liigi muutmise otsustab KOV volikogu taotluse alusel Vabariigi Valitsus.

Eelnõu on kooskõlastusringil eelnõude infosüsteemis, ettepanekuid saab esitada 9. oktoobrini.

Toimus arutelu.

Mihkel Juhkami. Toetan eelnõud.

Vallo Olle. Õiguskantsleri laual on olnud Pärnu linna jagunemine osavaldadeks. Kas linn saab jaguneda osavaldadeks? Kas peaksime seadust täpsustama?

Olivia Taluste. Pärnu linn ja Pärnu linnaga ühinenud omavalitsused otsustasid vaatamata soovitudele nimetada senised Pärnu linnaga ühinenud vallad ehk linnaosad osavaldadeks, välja arvatud Pärnu linn asustusüksusena. See ei ole seadusevastane. RaM on soovitanud eelistada seaduse tõlgendust, et linnas on linnaosad ja vallas on osavallad.

Kersten Kattai. Ühinemislepingu pooled leidsid, et näitena Tõstamaa või Audru kui maalise piirkonna ja endiste valdade nimetamine Pärnu linna osavallaks on parem lahendus kui nimetada neid linnaosadeks.

3. Järgmise koosoleku aeg, teemad. Edasiste koosolekute kavast.

Koosoleku juhataja andis sõna Sulev Valnerile.

Sulev Valner tutvustab järgmise koosoleku päevakava ja korraldust. Saadame eksperdikomisjoni liikmetele tutvumiseks kaks tellitud ekspertarvamust: "Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse ühinguõiguse (§ 35) ja äriseadustiku ja teiste regulatsioonide koostoimega seotud õiguslike probleemide kaardistamine" ja "Kohalike omavalitsuste poolt teostatav riiklik järelevalve". Ekspertarvamused tulevad eeldatavalt käsitlusele järgmisel, 24. novembri eksperdikomisjoni koosolekul.

OTSUSTATI:

1. järgmine eksperdikomisjoni koosolek toimub 24.11.2020.
2. ekspertkomisjoni koosoleku 24.11.2020 päevakava teemad:
 - 2.1.riikliku ja haldusjärelevalve korraldus
 - 2.2.sisekontroll
 - 2.3.ametiasutused ja hallatavad asutused. Osalemine ettevõtluses, MTÜdes (lubatavus, põhimõtted). Linna/vallavara valitsemise jm regulatsioonid.
 - 2.4.ülevaade kohalike maksude seaduses kavandatavatest muutustest.

(allkirjastatud digitaalselt)

Jaak Aab

Koosoleku juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)

Elika Saks

Protokollija